

vyam 18 īṣvaro ha yady apy anyo yajetātha hotāraṃ yaśo
 'rtos, tasmād anubruvataivānuprapattavyam 19 ambayo ya-
 nty adhvabhir ity etām anubruvann anuprapadyeta
 20 jāmāyo adhvarīyatām | prīṇcatīr madhunā paya
 iti 21 yo 'madhavyo yaśo 'rtor bubhūshed 22 amūr yā upa
 sūrye yābhir vā sūryaḥ saheti tejaskāmo brahmava-
 reasakāmo 23 'po devīr upa hvaye yatra gāvāḥ pi-
 banti na iti paṣukāmas 24 tā etāḥ sarvā evānubruvann anu-
 prapadyetaiteshām kāmānām avaruddhyā 25 etān kāmān
 avarunddhe ya evaṃ vedaiḥ 26 mā agman revatīr jīva-
 dhanyā iti sādyamānāsv anvāha vasatīvarīṣhv ekadhanāsu
 cā 27 gmann āpa uṣatīr barhir edam iti sannāsu. sa
 etayā paridadhāti || 20 || 2 ||

1 Śiro vā etad yajñasya yat prātaranuvākāḥ, prāṇā-
 pānā upānṣvantaryāmau, vajra eva vān. nāhutayor upā-
 nṣvantaryāmayor hotā vācam visṛijeta 2 yad ahutayor upā-
 nṣvantaryāmayor hotā vācam visṛijeta, vācā vajreṇa yaja-
 mānasya prāṇān vīyād. ya enam tatra brūyād: vācā va-
 jreṇa yajamānasya prāṇān vyagāt, prāṇa enam hāsyatīti,
 śaṣvat tathā syāt. tasmān nāhutayor upānṣvantaryāmayor
 hotā vācam visṛijeta 3 prāṇam yacha svāhā tvā su-
 hava sūryāyety upānṣum anumantrayeta, tam abhiprā-
 net: prāṇa prāṇam me yachety. apānam yacha
 svāhā tvā suhava sūryāyety antaryāmam anumantra-
 yeta, tam abhyapāned: apānāpānam me yacheti. vyā-
 nāya tvety upānṣusavanam grāvāṇam abhimṛīṣya vācam
 visṛijeta 4 ātmā vā upānṣusavana, ātmany eva tad dhotā
 prāṇān pratidhāya vācam visṛijate sarvāyuh sarvāyutvāya
 5 sarvam āyur eti ya evaṃ vedā || 21 || 3 ||

1 Tad āhuḥ: sarpeṣt | na sarpeṣt iti | sarped iti haika
 āhur, ubhayeshām vā esha devamanushyāṇām bhaksho yad
 bahishpavamānas, tasmād enam abhisamgachanta iti va-